

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122206454
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8122206454.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Mariána Hoffmanna, PhD., v spore žalobcu: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, IČO: 00151866, proti žalovaným: v 1. rade: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D., v 2. rade: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D., právne zastúpené: Advokátska kancelária Vasil & Partners, s.r.o., so sídlom Žižkova 4D, 040 01 Košice - mestská časť Juh, IČO: 47 240 482, o náhradu škody, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 9C/52/2022-108 zo dňa 1.12.2022 takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch I., II., IV. a V..
- Odmieťa odvolanie žalovaných proti výrokom Ia., IIa. a III..
- Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným v 1. a 2. rade nepriznáva.

odôvodnenie:

- Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
 - Žalovaná 1. je povinná zaplatiť žalobcovi škodu vo forme ním vyplateného bolestného vo výške 831,94 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z tejto sumy od 17.06.2022 až do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
 - V prevyšujúcej časti tohto nároku žalobu voči žalovanej I. zamieťa.
 - Žalovaná 2. je povinná zaplatiť žalobcovi škodu vo forme ním vyplateného bolestného vo výške 2986,06 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z tejto sumy od 17.06.2022 až do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
 - V prevyšujúcej časti tohto nároku žalobu voči žalovanej II. zamieťa.
 - Žalobu v časti o zaplatenie škody spôsobenej výplatom služobného platu s odvodmi vo výške 297,88 € voči žalovaným 1. a 2. zamieťa.
 - Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej 1. náhradu trov konania v rozsahu 59,58 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.
 - Žalobcovi proti žalovanej II. nárok na náhradu trov konania nepriznáva.
- V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou Okresnému súdu Prešov dňa 15.07.2022 sa žalobca domáhal voči žalovaným zaplatiť spoločne a nerozdielne sumu 2.290 € spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy odo dňa 17.06.2022 až do zaplatenia a sumy 1.825,88 € spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy odo dňa 17.06.2022 až do zaplatenia. Ďalej súd prvej inštancie uviedol nasledovné:

Žalobca v žalobe uviedol, že Ministerstvo vnútra SR eviduje prostredníctvom KR PZ v Prešove voči obom žalovaným škodu vo výške 2.290 €, ktorá mu vznikla z dôvodu vyplatenia náhrady za bolesť v súvislosti so služobným úrazom policajtky F. G. a škodu vo výške 1.825,88 €, ktorá vznikla žalobcovi z dôvodu vyplatenia náhrady za bolesť a služobného platu počas doby práceneschopnosti v súvislosti so služobným úrazom policajta H. G.. Obaja policajti boli v čase vzniku služobných úrazov služobne zaradení na Obvodnom oddelení PZ Chminianska Nová Ves, odbor poriadkovej polície Okresného riaditeľstva PZ v Prešove. Menovaní policajti utrpeli poškodenie zdravia pri služobných úrazoch dňa 17.07.2018 v čase okolo 12:15 hod. v obci C. I. XXX, G. J., keď pri služobnom zákroku voči osobe K. B., nar. XX.XX.XXXX (zomrelý dňa 17.07.2018) počas vykonávania asistencie posádke rýchlej zdravotnej pomoci (RZP) za účelom prevozu menovaného do FNsP A. E. L. v Prešove. Počas predvádzania K. B. vytrhol poškodenému G. z jeho ruky obušok a ohrozoval prítomné osoby, pričom G. chytil obušok, kde ho však K. B. stiahol a pritlačil k zemi, načo voči nemu s výzvami zakročila G., ktorá sa snažila K. B. za pomoci hmatov a chvatov odtiahnuť od poškodeného G.. K. B. ju však chytil za ruky, odhodil od seba, pričom spadla na zem. Menovaný naďalej nerešpektoval výzvy hliadky, pričom poškodený G. K. B. ďalej udieral obuškom, kde následne sa K. B. vytrhol, vybehol z domu na dvor a nasadol do zaparkovaného motorového vozidla značky Ford Fiesta, ktoré sa snažil naštartovať. Obaja členovia hliadky ho prenasledovali, kde poškodený G. nasadol do vozidla na miesto spolujazdca a začal s K. B. zápasiť, pričom sa mu snažil zabrániť naštartovaniu vozidla, kde sa mu následne aj podarilo nasadiť na pravú ruku K. B. služobné putá, ktorými ho pripútal k volantu vozidla. G. zároveň z vodičovej strany bránila K. B. pri vystúpení z vozidla, kde po tomto K. B. po chvíli stratil vedomie a prítomní záchranári po odpútaní menovaného začali s jeho oživovaním a resuscitáciou, pričom napriek tomu K. B. na mieste zomrel. G. boli v dôsledku konania K. B. spôsobené zranenia, a to pomliaždenie predlaktia vľavo a vpravo, ako aj pomliaždenie ľavého a pravého ramena, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrenie bez práceneschopnosti. V dôsledku konania K. B. boli G. spôsobené zranenia, a to podvrtnutie Th-L chrčtice a pomliaždenie pravej ruky, ktoré si taktiež vyžiadalo lekárske ošetrenie s následnou práceneschopnosťou v čase od 18.07.2021 do 22.07.2018. Z dôvodu vzniku služobného úrazu bola poškodenej G. na základe príslušných ustanovení zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru a zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, priznaná rozhodnutím KR PZ v Prešove zo dňa 29.07.2021 náhrada za bolesť vo výške 2.290 €. Táto dávka úrazového zabezpečenia jej bola vyplatená dňa 14.10.2021 odborom sociálneho zabezpečenia sekcie personálnych a sociálnych činností Ministerstva vnútra SR. Z dôvodu vzniku služobného úrazu bola rozhodnutím KR PZ zo dňa 13.12.2021 poškodenému G. priznaná náhrada za bolesť vo výške 1.528 €, a táto mu bola vyplatená dňa 14.02.2022. V dôsledku služobného úrazu zo dňa 17.07.2018 a následnej pracovnej neschopnosti poškodeného G. vykonávať štátnu službu v čase od 18.07.2018 do 22.07.2018 bol poškodenému policajtovi vyplatený služobný plat vrátane odvedených odvodov vo výške 297,88 € v rámci nemocenského zabezpečenia policajtov, čím žalobcovi vznikla škoda na mzdových prostriedkoch vo výške 297,88 €. Vyplatením uvedených náhrad za bolesť obom poškodeným policajtom ako nárok úrazového zabezpečenia a služobného platu počas práceneschopnosti v prípade poškodeného G. aj dávky nemocenského zabezpečenia, vznikli žalobcovi škody vo výškach 2.290 € a 1.825,88 € (1.528 + 297,88 €), ktoré je žalobca podľa ustanovenia § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. oprávnený vymáhať od žalovaných. Podľa žalobcu pasívna je vecná legitímácia žalovaných daná z dôvodu, že na základe uznesenia Okresného súdu Prešov, č. k. 35D/682/2018-35 zo dňa 27.09.2018 sú tieto dedičmi po zomrelom K. B..

Žalobca poukázal na to, že k poškodeniu zdravia policajtov došlo zavineným konaním K. B. a poškodení policajti neporušili predpisy na zaistenie bezpečnosti, ochrany zdravia pri práci alebo iné všeobecné záväzné, resp. interné predpisy. Žalovaná suma predstavuje žalobcom vyplatené bolestné policajtky G. v rozsahu 60 bodov a policajtovi G. v rozsahu 40 bodov.

Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalované žalobou uplatnený nárok neuznávajú ani čo do dôvodu, ani čo do výšky. Majú za to, že nárok je premlčaný na základe § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ), na základe ktorého sa právo na náhradu škody premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, pričom premlčacia doba podľa žalovaných v danom prípade začala plynúť 17.7.2018 a v čase podania žaloby dňa 18.07.2022 (správne 15.07.2022) už uplynula. Ďalšou podstatnou námietkou žalovaných pre zamietnutie žaloby je podľa žalovaných to, že zo strany K. B. nešlo o zavinené protiprávne konanie. Zavinenosť jeho konania absentuje z dôvodu jeho duševného ochorenia, a to napriek tomu, že nebol obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, avšak trpel vážnou formou schizofrénie, z dôvodu ktorej nebol zodpovedný za svoje konanie a rýchla zdravotná pomoc bola privolaná práve z dôvodu, že mal vážne zdravotné problémy.

Listom zo dňa 24.3.2022 Ministerstvo vnútra SR, centrum podpory Prešov, oddelenie miezd a platov potvrdilo, že z dôvodu práceneschopnosti policajta G. za obdobie od 18.7.2018 do 22.7.2018 mu v súvislosti so služobným úrazom bola za čas práceneschopnosti vyplatená suma 218,71 eur a odvody za zamestnávateľa predstavovali 79,17 eur.

Uznesením G. J. zo dňa 17.8.2018 bolo podozrenie z prečinu útoku za verejného činiteľa voči policajtom G. a G. zo strany K. B., odložené z dôvodu neprípustnosti trestného stíhania, keďže K. B. zomrel.

Z uznesenia Okresného súdu Prešov, sp. zn. 35D/682/2018, Dnot 179/2018 zo dňa 27.9.2018 o dedičstve po neb. K. B. vyplýva, že dedičmi po nebohom sú jeho manželka A. B. (žalovaná v 1. rade) a dcéra E. B. (žalovaná v 2. rade). Z tohto uznesenia zároveň vyplýva, že hodnota majetku v čase smrti poručiteľa bola 42.619,32 eur, výška dlhov 1.062,56 eur a čistá hodnota dedičstva 41.556,76 eur. Z tohto uznesenia taktiež vyplýva, že žalovaná v 1. rade nadobudla majetok v hodnote 9.056,76 eur, čo predstavuje 21,79 % z dedičstva a žalovaná v 2. rade nadobudla majetok v hodnote 32.500 eur, čo predstavuje 78,21 % podielu z dedičstva.

Z lekárskeho správ FN sP Prešov, psychiatrickej ambulancie zo dňa 29.11.2017, 13.02.2018, 30.05.2018, teda správ blízkeho času, kedy došlo k útoku K. B. na policajtov, vyplýva, že jeho stav mal byť ustálený, následne zhoršený, v noci neustále rozpráva, avšak odmieta sa zúčastňovať liečenia. Podstatné na týchto lekárskeho správach je však to, že lekár uviedol, že všetko sú to informácie subjektívne tvrdené manželkou K. B., bez objektívneho vyšetrenia z dôvodu, že podľa tvrdenia manželky, odmieta psychiatrické vyšetrenie a liečbu. Z týchto správ dokonca vyplýva, že manželka sama začala upravovať dávky liekov pre svojho nebohého manžela K. B.. Z poslednej správy z 30.05.2018 vyplýva, že manželka uvádzala, že pacient odmieta akékoľvek kontroly u lekára, prakticky nikam nechodí, ide sám len do lesa, lebo tam sa cíti bezpečne. V noci má neustále rozprávať, pričom lekár zdôrazňuje, že je to stav tvrdený zdravotný stav manželkou, teda žalovanou v 1. rade a nevie ho verifikovať z dôvodu neprítomnosti K. B. na vyšetrení.

Z vykonaného dokazovania tak vyplynulo, že konaním neb. K. B., dňa 17.07.2018 utrpeli policajti G. a G. škodu na zdraví, ktorú im služobný úrad odškodnil formou bolestného a u policajta G. aj náhradou služobného platu počas doby práceneschopnosti. Rovnako je nepochybné, že k poškodeniu ich zdravia došlo počas vykonávania asistencie posádke RZP za účelom prevozu menovaného do Fakultnej nemocnice s poliklinikou J.A.Reimana v Prešove na hospitalizáciu na psychiatrické oddelenie uvedenej nemocnice. Z úradných záznamov spísaných poškodenými policajtmi nevyplýva, aby v ich prítomnosti zo strany K. B. hrozilo násilie, ale naopak vyplýva z nich, že sedel na stoličke a po určitej dobe prehovárania a vyzývania javil znaky, že sa dobrovoľne nechá RZP previesť do nemocnice. Následne sa však nečakane v chodbe rodinného domu, v ktorom býval, vytrhol jednému z policajtov obušok, napadol ho a následne teda musel byť vykonaný služobný zákrok voči nemu formou použitia hmatov, chvatov ako aj spútania služobnými putami. Skutkový stav, tak ako je opísaný v žalobe, žalované žiadnym spôsobom nepopierali, preto ho súd považuje za nesporný.

Súd prvej inštancie poukázal na to, že ustanovenie § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z. z. je vo vzťahu k ustanoveniam o náhrade škody v Občianskom zákonníku (OZ) lex specialis a je z neho zrejmé, čo predstavuje škodu služobného úradu a kedy k vzniku tejto škody dochádza. Škodou je vyplatená dávka nemocenského zabezpečenia a dávka úrazového zabezpečenia, čím dochádza k zmenšeniu majetku služobného úradu. Z uvedeného zároveň vyplýva, že premlčacia lehota na uplatnenie náhrady škody - regresného nároku nemôže začať plynúť skôr ako vyplatením príslušných dávok sociálneho zabezpečenia. O správnosti uvedeného záveru svedčí aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/109/2018 vykladajúce obdobnú úpravu v systéme civilného sociálneho zabezpečenia vykonávaného Sociálnou poisťovňou. Z citovaného rozhodnutia možno urobiť záver, že v osobitnom systéme sociálneho zabezpečenia policajtov služobný úrad rozhodol a útvar sociálneho zabezpečenia vyplatil dávku úrazového zabezpečenia a dávku nemocenského zabezpečenia, ktorej vyplatenie z dôvodu, že bolo spôsobené konaním tretej osoby, treba považovať za škodu, ktorá vznikla služobnému úradu. Regresný nárok služobného úradu teda nie je nárokom na náhradu škody v zmysle OZ, ale ide o samostatný nárok na náhradu škody vyplývajúci práve zo zákona č. 328/2002 Z. z. Pre nedostatok vlastnej úpravy otázku premlčania tohto nároku však treba posudzovať podľa všeobecných predpisov, ktorým je Občiansky zákonník, a to konkrétne § 106 OZ. Keďže od dátumu vyplatenia dávok bolestného neuplynula subjektívna lehota 2 rokov, a zároveň ani objektívna lehota 3 rokov, tak žaloba podaná dňa 15.07.2022 bola podaná včas a uplatnený nárok tak nie je premlčaný.

Inak je však tomu s dávkou predstavujúcou služobný plat za čas pracovnej neschopnosti policajta H. G. vyplatenej za obdobie 18.07.2018 do 22.07.2018 v auguste 2018 (cca v 10. deň mesiaca), kde aj s pripočítaním spočívania premlčacej lehoty z dôvodu Covidu v rozsahu 76 dní (zákon 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby

COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony - § 1 písm. a/ a § 8 písm. a/) bola žaloba podaná po uplynutí premlčacej lehoty (objektívna premlčacia lehota skončila cca dňa 25.10.2021 a subjektívna premlčacia lehota skončila dňa 14.09.2020 (premlčacia lehota predĺžená o 35 dní keďže § 8 ods.1 písm. a) zákona týkajúci sa času od 19.01.2021 do 28.02.2021 sa neaplikuje) a v tomto nároku je teda námietka premlčania vznesená žalovanými relevantná a v tejto časti súd žalobu zamietol.

Pokiaľ sa žalované domáhali aplikácie námietky premlčania prostredníctvom § 256 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. táto námietka nebola správna, pretože v tomto prípade je upravená náhrada škody policajta vo vzťahu k služobnému úradu. V prejednávanej veci však nešlo o žalobu, alebo o nárok policajtov voči služobnému úradu, ale o regresný nárok služobného úradu voči tretej osobe, ktorá zavineným konaním spôsobila vyplatenie dávok sociálneho zabezpečenia.

Pokiaľ ide o námietku žalovaných týkajúcu sa toho, že K. B. z dôvodu duševnej choroby nezodpovedal za svoje konanie, tak s touto námietkou súd nesúhlasí. Zdá sa, že žalované narážali na ustanovenie § 422 OZ. V prejednávanej veci je nepochybné, že nebohý K. B. trpel duševnou chorobou a to paranoidnou schizofréniou. Z predložených lekárskeho správ žalovanými však nevyplýva, žeby z dôvodu tejto duševnej choroby v čase skutku K. B. nemohol ovládať svoje konanie a pochopiť jeho následky. Je potrebné zdôrazniť, že posledná lekárska správa vydaná lekárom po vzhliadnutí K. B. je z roku 2010. Z tejto správy nevyplývajú skutočnosti, ktoré by boli dostatočné pre urobenie záveru, že konanie K. B. nebolo ním zavinené a teda, nemôže byť za neho zodpovedný. Vyplýva z nich však nevôľa menovaného chorobu liečiť. Ďalšie lekárske správy z rokov 2017 až 2018 sú správy vydávané lekárom iba na základe tvrdení jeho manželky, bez lekárskeho vzhliadnutia K. B.. Ani z týchto správ a z opisu zdravotného stavu manželkou K. B. nevyplýva, žeby tento bol v stave, v ktorom by nevedel ovládnuť svoje konanie a pochopiť jeho následky. Rovnako ani vo vyjadrení k žalobe, ani v ďalších vyjadreniach žalovaných, okrem všeobecných tvrdení o tom, ako sa prejavuje paranoidná schizofrénia, žalované neuviedli také konkrétne skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že K. B. z dôvodu duševnej choroby nebol schopný ovládať svoje konanie a pochopiť jeho následky. Rovnako závažnosť ochorenia K. B. z hľadiska či skutočne nebol schopný ovládať svoje konanie a posúdiť jeho následky je urobená spornou aj tvrdením žalobcu o tom, že mu dňa 23.01.2013 bol vydaný vodičský preukaz. Stalo sa tak teda v čase po vydaní lekárskeho správ oboznamovaných súdom, vrátane správy lekárskej komisie Sociálnej poisťovne týkajúcej sa priznania invalidného dôchodku z roku 2010.

Pri rozhodovaní o merite veci súd aplikoval § 470 ods.2 OZ. Pri bolestnom vyplatenom policajtky G. v sume 2.290 € je tak za škodu zodpovedná žalovaná v 1. rade v rozsahu 21,79 % = 498,99 € a žalovaná v 2. rade v rozsahu 78,21 % = 1791,01 €. Pri bolestnom vyplatenom policajtovi G. v sume 1.528 € je tak za škodu zodpovedná žalovaná v 1. v rozsahu 21,79 % = 332,95 € a žalovaná v 2. rade v rozsahu 78,21 % = 1195,05 €.

Žalované boli na plnenie vyzvané výzvami zo dňa 19.05.2022 ktoré boli žalovaným doručené 17.01.2022 resp. 01.06.2022 a keďže žalovanú sumu nezaplatili v určenej lehote 15 dní, úrok z omeškania požaduje žalobca jednotne od 17.06.2022, čo je v súlade so skutkovým stavom, preto súd úrok z omeškania priznal od uvedeného dátumu.

Súd zároveň nezistil spoluzavinenie žalobcu (§ 441 OZ) na vzniku škody (teda spoluzavinenie poškodených policajtov) a preto zodpovednosť žalovaných bola daná v rozsahu 100 %. Žalované také skutočnosti ani neuvádzali.

Taktiež nezistil dôvody pre analogickú aplikáciu § 450 OZ o moderácii škody, a to aj vychádzajúc z hodnoty zdedeného majetku. Rovnako žalované žiadne skutočnosti odôvodňujúce takýto postup neuviedli.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol úspešný vo vzťahu k žalovanej v 2. rade Náhradu trov konania však nepožadoval, a preto mu súd nárok na ňu nepriznal. Voči žalovanej v 1. rade sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 4115,88 € a priznaná mu bola suma 831,94 €. Úspech žalobcu predstavuje 20,21 %, úspech žalovanej v 1. rade 79,79 %, preto súd prvej inštancie priznal pomerne úspešnejšej žalovanej v 1. rade proti pomerne neúspešnejšiemu žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 59,58 %.

3. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalované, a to z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/, g/ a h/ zákona č. 160/2015 Z.z. – Civilný sporový poriadok (CSP). Žalované poukázali na to, že sa nestotožňujú s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 11. napadnutého rozhodnutia, kde je uvedené, že z predložených lekárskeho správ nevyplýva, aby z dôvodu duševnej choroby K. B. v čase skutku nemohol ovládať svoje konanie a pochopiť jeho následky. Žalované uviedli, že zásah policajných zložiek bol nevyhnutný práve z dôvodu, že neb. K. B. potreboval neodkladnú lekársku pomoc, a to práve z dôvodu zhoršenia jeho zdravotného stavu. Ďalej uviedli, že súd prvej inštancie nemôže brať na zreteľ

ako relevantné lekárske správy a posúdenie zdravotného stavu nebohého z roku 2010, keďže tieto nie sú aktuálne. Za relevantné nepovažujú ani to, že nebohému bol dňa 23.1.2013 vydaný vodičský preukaz, čo malo preukazovať, že jeho zdravotný stav nebol natoľko vážny, že by nemohol ovládať svoje konanie a posúdiť jeho následky. Zároveň uviedli, že paranoidná schizofrénia sa u nebohého prejavovala aj náhlymi emocionálnymi výstupmi a výbuchmi hnevu. Poukázali na lekársku správu H. G. M. zo dňa 30.5.2018, teda necelé dva mesiace pred vykonaným služobným zákrokom, ktorá vyslovene uviedla, že p. B. žiadala o zmenu liečby z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu nebohého, keďže mal zhoršujúce sa halucinácie. Žalované odkázali na uznesenie o zastavení trestného stíhania, z ktorého malo vyplývať, že nebohý nemohol rozpoznať svoje konanie a ovládať jeho následky.

Žalované sa ďalej vyjadrili, že žalobca nepreukázal mieru zavinenia nebohého na vzniku poškodenia zdravia príslušníkov policajného zboru, a to práve v dôsledku kombinácie nepriaznivého zdravotného stavu, v spojení s dlhodobým ochorením nebohého – paranoidnou schizofréniou. Vzhľadom na uvedené majú žalované za to, že je aj v rozpore s dobrými mravmi a princípom spravodlivosti požadovať od žalovaných nárok na náhradu škody, nakoľko v predmetom prípade, vzhľadom na zdravotný stav a diagnostikované ochorenie u žalobcu, nie je možné jednoznačne potvrdiť, že v čase vykonania služobného zákroku si bol objektívne vedomý toho, čo koná. Žalované tiež namietali, že žalobca nepreukázal naplnenie zákonných predpokladov náhrady škody, ktorými je zavinené protiprávne konanie škodcu a príčinná súvislosť medzi týmto zavineným protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody. Poukázali na to, že k služobnému zákroku sa vedia vyjadriť aj oni samé, keďže tam boli osobne prítomné, pričom ich právny zástupca na pojednávaní dňa 10.11.2022 navrhol ich výsluch, avšak súd prvej inštancie tento návrh zamietol. Žalované zároveň vyjadrili apel na to, aby odvolací súd aplikoval na prejednávajúcu vec § 450 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že súd môže náhradu primerane znížiť a vezme pritom zreteľ na to, ako ku škode došlo. Podľa žalovaných je potrebné zobrať do úvahy okolnosti vzniku nároku na náhradu škody, teda to, ako ku škode došlo (môže ísť napr. o okolnosť, ktorá čiastočne znamená vylúčenie zodpovednosti škodcu, osobné pomery fyzickej osoby – škodcu, napr. jej zdravotný stav, rodinné, zamestnanecké a iné spoločenské pomery, majetkové pomery fyzickej osoby – škodcu a celkové pomery – osobné aj majetkové fyzickej osoby – poškodeného). Žalované navrhli taktiež zohľadniť skutočnosť, že okolnosti vzniku škody predstavujú dôvod hodný osobitného zreteľa, keďže ku škode na zdraví došlo na základe nepredvídateľne vzniknutých okolností a zároveň tiež z dôvodu nepreukázania úmyselného vzniku škody na zdraví zamestnancov žalobcu. Vzhľadom na uvedené navrhli žalované, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol a priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, alternatívne, aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý poukázal na to, že námietky žalovaných voči rozsudku súdu prvej inštancie považuje za účelové. Žalobca sa stotožňuje so záverom súdu o tom, že žalované, okrem všeobecných tvrdení, vo svojich vyjadreniach neuviedli také skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že K. B. z dôvodu duševnej choroby (paranoidnej schizofrénie) nebol schopný ovládať svoje konanie a chápať jeho následky. Žalovanými predložené lekárske správy iba preukázali, že K. B. trpel týmto duševným ochorením. Menovanému bol aj na základe posudku Sociálnej poisťovne z roku 2010 pre uvedené ochorenie priznaný invalidný dôchodok. Následne však v roku 2013 mu bol vydaný vodičský preukaz a tento mal platný aj v čase skutku dňa 17. 07. 2018. Posledné lekárske správy z 29. 11. 2017, z 13. 02. 2018 a z 30. 05. 2018 nemožno považovať za objektívne, pretože menovaný sa osobne vyšetrení u lekárky nezúčastnil a skutočnosti uvedené v týchto správach lekárka zapísala len na základe vyjadrení manželky menovaného (žalovanej v 1. rade), ktorá mu sama podľa svojho uváženia upravovala liečbu – dávkovanie dvoch liekov. Podľa jej vyjadrení sa stav manžela mal zhoršovať, čo však mohlo byť ovplyvnené aj neodbornou laickou liečbou. Lekárske závery a odporúčania lekárky v posledných lekárskejších správach sú len a len na základe vyjadrení a tvrdenia žalovanej v 1. rade o zdravotnom stave jej manžela.

Žalobca poukázal aj na podozrivé skutočnosti uvedené v posledných lekárskejších správach z 13. 02. 2018 a 30. 05. 2018. Podľa predchádzajúcej lekárskej správy z 29. 11. 2017 bola K. B. lekárkou pri ustálenom stave predpísaná liečba v podobe podávania liekov: Haloperidol a Zalasta (20 mg). V lekárskej správe z 13. 02. 2018 je zapísané, že žalovaná v 1. rade sama skúsila znížiť Zalastu a Haloperidol, kde sa mal stav zlepšiť po predchádzajúcom zhoršení cez vianočné sviatky, kde mu mala podávať lieky bez jeho vedomia, pričom na základe toho lekárka bez objektívneho vyšetrenia odporúčala úpravu liečby, a to nepodávanie Haloperidolu a zníženie Zalasty na 15 mg. V lekárskej správe z 30. 05. 2018 je však už znova uvádzané, že aktuálne je dávka olanzapínu 15 mg (pozn. pravdepodobne liečivo obsiahnuté v lieku Zalasta) a 1 tableta Haloperidolu, pričom stav K. B. sa podľa udania žalovanej v 1. rade mal

zhoršovať. Lekárka bez objektívneho vyšetrenia následne odporučila vysadiť Zalastu a nahradiť ju iným liekom Kventiaxom s poznámkou – bez záruky terapeutického účinku a s poučením o vhodnosti hospitalizácie, kde by sa nastavila liečba. Žalobca k tomu doplnil, že liek Kventiax obsahuje iný druh liečiva.

Podľa žalobcu z toho vyplýva, že žalovaná v 1. rade sama znížila podávanie liekov, kde sa mal stav zlepšiť, pričom lekárka odporučila vysadenie lieku Haloperidol a zníženie lieku Zalasta. Následne napriek tomu malo dochádzať k zhoršeniu stavu, čo by aj bolo logické, keďže malo dôjsť k vysadeniu užívania jedného lieku a zníženiu dávky druhého lieku, kde však napriek tomu je v poslednej lekárskej správe aj uvedené, že vysadený liek Haloperidol je užívaný. Samotná liečba K. B., podľa týchto lekárskejších správ, tak vyznieva chaoticky, pričom žalovaná v 1. rade podľa svojho uváženia upravuje podávanie liekov, čo má zlepšiť jeho stav, následne zhoršiť stav, prípadne neodporúčaný liek sa aj naďalej podáva, a to vedie až k úplnej zmene liečby a predpisaniu iného nového lieku dokonca na základe prosby žalovanej v 1. rade, zdôrazňujúc, že sa tak dialo bez objektívneho vyšetrenia a len na základe vyjadrení žalovanej v 1. rade.

Žalovaná v 1. rade tak, podľa názoru žalobcu, svojím konaním mohla podstatnou mierou prispieť k zhoršeniu zdravotného stavu menovaného. Ani prípadné zhoršenie tohto stavu však automaticky neznamená tú skutočnosť a záver, že K. B. v čase skutku nebol schopný ovládať svoje konanie a chápať jeho následky.

Žalobca poukázal na to, že už v prechádzajúcich písomných vyjadreniach uviedol, že samotná existencia takéhoto ochorenia u K. B. nie je nespochybniteľným záverom o neexistencii jeho zavineného protiprávneho konania. Ak menovaný dlhodobo trpel týmto ochorením, tak bol upovedomený o tom, aký má priebeh, aké stavy u neho môže napríklad vyvolať neužívanie liekov, ak vedome odmietal liečbu.

Žalobca taktiež poukázal na to že na príslušnom Okresnom súde Prešove zisťoval, či nebohý bol v minulosti, a najmä v čase skutku 17.07.2018 obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, prípadne či mal v danom čase ustanoveného opatrovníka. Na základe vyjadrenia súdu zo dňa 20.06.2022 bolo ale žalobcovi oznámené, že na súde neevidujú konanie o pozbavení, resp. obmedzení spôsobilosti na právne úkony menovaného, čo u žalobcu vzbudzuje záver o tom, že jeho ochorenie nebolo natoľko závažné a dlhodobé.

Žalobca odmieta tvrdenie žalovaných, že postupoval v rozpore s dobrými mravmi a s princípom spravodlivosti, ak si ako služobný úrad zákonne uplatnil regresný nárok na náhradu škody zapríčinenú protiprávnym konaním tretej osoby, čo bolo zároveň aj jeho povinnosťou podľa zákona č. 374/2014 Z.z. o pohľadávkach štátu.

Žalobca uviedol že rozsudok súdu prvej inštancie je dostatočne právne odôvodnený na základe náležitého zistenia skutkového stavu a nevidí v odôvodnení tohto rozsudku procesné pochybenia a kvalitatívne nedostatky, ktoré by zakladali dôvod pre zmenu rozsudku resp. alternatívne jeho zrušenie. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a trovy odvolacieho konania si neuplatnil.

5. Žalované vo vyjadrení zo dňa 13.02.2023 poukázali na to, že žalovaná v 1. rade dôrazne odmieta tvrdenia žalobcu o tom, že mala nebohému manželovi svojvoľne upravovať dávkovanie liekov, pričom konala vždy na základe predchádzajúcej konzultácie s ošetrojúcou lekárkou a konala vždy v jeho najlepšom záujme. Žalované poukázali na to, že z predložených lekárskejších správ vyplýva zhoršovanie zdravotného stavu nebohému a jeho neštandardné správanie vyplývalo a bolo opakovane potvrdené v týchto správach. Žalované citovali ustanovenie § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z.z. a poukázali na to, že na základe jeho znenia, je služobný úrad povinný preukázať, že mu škoda vznikla v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby. Teda bez ohľadu na to, či by bol tento nárok posúdený podľa citovaného zákonného ustanovenia alebo § 188 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z., tak žalobca je v oboch prípadoch povinný preukázať zavinenie poškodeného, eventuálne mieru zodpovednosti poškodeného na vzniknutej škody, čo podľa názoru žalovaných žalobca vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu v žiadnom prípade bez pochybností nepreukázal. Žalované taktiež navrhli, aby odvolací súd aplikoval ustanovenie § 450 Občianskeho zákonníka s ohľadom na skutočnosť, že na základe tohto ustanovenia je potrebné vziať zreteľ najmä na to ako ku škode došlo, pričom vzhľadom na osobu, ktorá škodu spôsobila - nebohý K. B., ktorý trpí paranoidnou schizofréniou a ktorý v čase vykonania služobného zákroku, preukazujúc aj výpovede samotných policajtov vykonávajúcich služobný zákrok, nevedel rozpoznať a ovládať následky svojho konania, čím bola naplnená podmienka existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré súd mohol a mal žalobcom uplatnenú náhradu škody znížiť a využiť svoje zákonné moderačné právo podľa ustanovenia § 450 OZ. Žalované preto navrhli,

aby odvolací súd žalobu žalobcu zamietol resp. rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

6. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 24.02.2023, poukázal na to, že trvá na svojom predchádzajúcom písomnom vyjadrení, pri ktorom vychádzal z výslovných zápisov uvedených v lekárskych správach. V lekárskej správe zo dňa 13. 02. 2018 je lekárkou výslovne zapísané, že na kontrolu stavu sa dostavila manželka, ktorá referuje: „Stav manžela sa od vianočných sviatkov zmenil k horšiemu,.....atď.. Sama začala upravovať dávku liekov – skúsila znížiť Zalastu aj haloperidol, zdá sa aj jej, že sa to trochu zlepšilo.“

V lekárskej správe zo dňa 30. 05. 2018 je zapísané: „Pacient je v starostlivosti našej ambulancie dlhodobo, vzhľadom na jeho odpor voči liečbe pri anozognózii liečený len na základe údajov manželky. V minulosti užíval haloperidol v dávke 3 tbl večer, po nejakej dobe sa objavili príznaky EPS, preto realizovaná výmena za olanzapin, ktorý účinkoval pomerne dobre nejakú dobu;..... - aktuálne dávka olanzapinu je 15 mg večer a 1 tbl haloperidolu, ale pri dnešnej kontrole manželka referuje: „Stav sa mu zhoršuje..... atď. Manželka je presvedčená, že na kontrolu by neprišiel, prosí o možnosť zmeny liečby.“ Nižšie je zapísané Odporúčanie lekárky: „vysadiť Zalastu – nahradiť ju Kventiaxom v dávke 1 tbl. á 300mg večer – bez záruky terapeutického efektu, manželka poučená, že by bolo vhodné realizovať hospitalizáciu, počas ktorej by sa pacient nastavil na liečbu.... atď.“

Z vyššie uvedených zápisov preto, podľa žalobcu, jednoznačne vyplývajú skutočnosti, ktoré uviedol do svojho predchádzajúceho vyjadrenia, že žalovaná sama upravovala podávanie liekov a tým liečbu. Žalobca nespochybňuje liek Haloperidol a jeho využitie pri liečbe schizofrénie, ale namieta, že podávanie, resp. nepodávanie tohto lieku bolo odporúčané lekárkou len na základe tvrdení, resp. referencií žalovanej v 1. rade.

Žalobca si žiadnym spôsobom nedovolí spochybňovať (ani to výslovne nespochybňoval v predchádzajúcom vyjadrení), že žalovaná nechcela konať v čo najlepšom záujme nebohého manžela, prípadne ju neodôvodnene obviňovať z nečestných úmyslov, resp. úmyselného protiprávneho konania. Žalovaná však nie je odborníkom v tejto oblasti a jej laický prístup, bez priameho vyšetrenia nebohého manžela lekárkou, mohol byť kontraproduktívny a mohol prispieť k zhoršeniu jeho zdravotného stavu. Žalobca preto trvá na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a odmieta tvrdenie žalovanej v 1. rade, že jeho závery sú ničím nepodložené a nepreukázané, pretože vychádza z dôkazov, ktoré boli predložené do konania práve žalovanými.

Žalobca ďalej poukázal na to, že v konaní neboli jednoznačne preukázané také skutočnosti, ktoré by svedčali o tom, že nebohý nemohol ovládať svoje konanie. Pokiaľ sa jedná o tvrdenie žalovaných, že v konaní nebolo preukázané zavinené protiprávne konanie nebohého, tak o týchto skutočnostiach svedčia svedecké vyjadrenia zasahujúcich policajtov o ich fyzickom napadnutí a násilí zo strany K. B., o čom svedčí aj vedenie trestného konania pre prečin útoku na verejného činiteľa, ktoré bolo odložené len z dôvodu úmrtia páchatela.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP) osobami oprávnenými podať odvolanie (§ 359 CSP) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z dôvodov uvedených v odvolaní, ako aj konanie, ktoré rozhodnutiu súdu prvej inštancie predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP. Odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi uvedenými v odvolaní do tej miery, že nebol oprávnený rozsudok preskúmať z iných dôvodov než z tých, ktoré boli explicitne do uplynutia odvolacej lehoty uvedené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli, ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 31.05.2024 (§ 219 ods. 3 CSP). Odvolací súd dospel k záveru o neexistencii predpokladov pre zrušenie alebo zmenu odvolaním napadnutého rozsudku.

8. Odvolací súd poukazuje na to, že súd pre inštancie v predmetnej právnej veci správne a v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a na tento správne aplikoval príslušné právne predpisy a dospel k správne mu záveru o uložení povinnosti žalovaným, tak ako to vyplýva z výrokovej časti jeho rozhodnutia. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP), pričom ho považuje za logické a konzistentné. Súd prvej inštancie sa vysporiadal so všetkými podstatnými námietkami žalovaných, a preto odvolací súd iba na doplnenie a zdôraznenie jeho správnosti uvádza nasledovné:

Súd prvej inštancie správne konštatoval že podstatné námietky žalovaných spočívali v námietke premlčania a v námietke, že zo strany nebohého K. B. sa nejednalo o zavinené protiprávne konanie. V súvislosti s premlčaním súd prvej inštancie správne konštatoval, že v danom prípade uplatnený nárok predstavuje samostatný nárok na náhradu škody vyplývajúci z § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z.z. a pre nedostatok vlastnej úpravy, je otázkou premlčania tohto nároku potrebné posúdiť podľa všeobecných predpisov, konkrétne podľa § 106 Občianskeho zákonníka. Škodou je vyplatená dávka nemocenského zabezpečenia a dávka úrazového zabezpečenia, čím dochádza k zmenšeniu majetku služobného úradu (žalobcu). Z uvedeného zároveň vyplýva, že premlčacia lehota na uplatnenie náhrady škody nemôže začať plynúť skôr ako vyplatením príslušných dávok sociálneho zabezpečenia, pričom od dátumu vyplatenia dávok bolestného v prejednávanej veci neuplynula subjektívna lehota dvoch rokov a zároveň ani objektívna lehota troch rokov, keďže policajtky G. bola náhrada za bolesť vyplatená 14.10.2021 a policajtovi G. dňa 14.02.2022 a žaloba v tejto veci bola súdu doručená 15.07.2022. Inak súd prvej inštancie posúdil dávku predstavujúcu náhradu platu, ktorá bola policajtovi G. vyplatená vo výplatnom termíne v auguste roku 2018 a aj po pripočítaní 76 dní na základe zákona č. 62/2020 Z.z. v súvislosti s pandemiou Covid 19, je nárok žalobcu v tejto časti premlčaný, keďže subjektívna dvojročná premlčacia doba uplynula dňa 14.09.2020.

V súvislosti s námietkou žalovaných týkajúcou sa toho, že K. B. v dôsledku duševnej choroby nezodpovedal za svoje konanie, súd prvej inštancie uviedol, že nespochybnuje skutočnosť, že menovaný trpel paranoidnou schizofréniou, avšak z lekárskeho správ nevyplýva, že z dôvodu tejto choroby nemohol ovládať svoje konanie a pochopiť jeho následky. Súd prvej inštancie poukázal na to, že posledná lekárska správa, ktorá bola vydaná po vyšetrení samotného K. B., je ešte z roku 2010. Všetky následné správy boli vystavené bez jeho účasti, a to na základe podnetu žalovanej v 1. rade, pričom ale ani z týchto správ nevyplýva, aby v dôsledku svojej choroby nevedel ovládať svoje konanie a pochopiť jeho následky. Súd prvej inštancie taktiež poukázal na to, že okrem všeobecných vyjadrení, ani samotné žalované v rámci písomných vyjadrení, neuviedli také konkrétne skutočnosti, z ktorých by vyplývalo že K. B. nebol schopný ovládnuť svoje konanie a pochopiť jeho následky. Ďalej súd prvej inštancie poukázal aj na to, že za dôležité považuje to, že K. B. bol dňa 23.01.2013 vydaný vodičský preukaz, ktorý bol platný aj k 17.07.2018, kedy došlo k napadnutiu policajtov. Odvolací súd k tomu uvádza, že s týmito závermi súdu prvej inštancie sa jednoznačne stotožňuje a žalované skutočne nepreukázali skutočnosti, ktoré by ich právneho predchodcu zbavovali zodpovednosti za škodu spôsobenú žalobcovi, ktorá mu vznikla tým, že zasahujúcim policajtom vyplatil bolestné v dôsledku ich fyzického napadnutia K. B.. Konkrétne sa napr. nevyjadrili ako je možné, že vzhľadom na diagnózu K. B. mu vôbec bol vydaný vodičský preukaz.

9. Argumentácia žalovaných uvedená v odvolaní je v podstate totožná s argumentáciou, ktorú prezentovali v rámci konania pred súdom prvej inštancie, s ktorou sa súd prvej inštancie náležite vysporiadal. Žalované v odvolaní poukázali taktiež na to, že na daný prípad sa vzťahuje § 188 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície, podľa ktorého, ak služobný úrad poškodenému uhradil škodu, má nárok na náhradu škody voči tomu kto poškodenému za takúto škodu zodpovedá podľa osobitného predpisu, a to v rozsahu zodpovedajúcom miere tejto zodpovednosti voči poškodenému, ak sa vopred nedohodlo inak. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca svoj nárok právne neodvodzoval od tohto zákonného ustanovenia, ale od § 114 ods. 5 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov, pričom pokiaľ by mal byť uplatnený nárok teoreticky posúdený podľa § 188 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z., tak je nepochybné že zodpovedným subjektom bol nebohý K. B. a pokiaľ z citovaného ustanovenia vyplýva, že je potrebné posúdiť aj prípadné spoluzavinenie policajtov, tak súd prvej inštancie správne konštatoval, že nezistil žiadne spoluzavinenie žalobcu na vzniku škody, teda spoluzavinenie poškodených policajtov podľa § 441 Občianskeho zákonníka, a preto je daná zodpovednosť žalovaných v rozsahu 100 %, pričom žalované ani konkrétne neuviedli žiadne skutočnosti, ktoré by mali zakladať prípadné spoluzavinenie poškodených policajtov.

10. Pokiaľ žalované tvrdili, že žalobca nepreukázal mieru zavinenia K. B., tak uvedené tvrdenia nemožno považovať za relevantné, pretože z úradných záznamov poškodených policajtov nepochybné vyplýva akým spôsobom došlo k ich napadnutiu zo strany nebohého, ako aj to, akým spôsobom došlo k ich zraneniu. Uvedené skutočnosti sú nesporné a tieto nerozporovali ani samotné žalované, ktoré boli taktiež osobne prítomné pri realizácii zákroku policajtov.

11. Žalované taktiež poukázali na to, že z uznesenia o zastavení trestného stíhania má vyplývať, že nebohý nemohol rozpoznať svoje konanie a ovládať jeho následky. Odvolací súd k tomu uvádza, že z

uznesenia OR PZ Prešov zo dňa 17.08.2018 o odložení veci z dôvodu, že trestné stíhanie je neprípustné z dôvodu že podozrivý K. B. zomrel, takéto skutočnosti vôbec nevyplývajú. Žalované taktiež namietali, že v danej veci neboli preukázané predpoklady zodpovednosti za škodu, čo, ale taktiež nemožno považovať za relevantné tvrdenie, keďže nebohý K. B. svojim zavineným konaním, pričom opak nebol preukázaný, napadol policajtov a v príčinnej súvislosti so svojim konaním im spôsobil škodu.

12. Žalované sa taktiež vyjadrili, že je v rozpore s dobrými mravmi a princípom spravodlivosti požadovať od nich nárok na náhradu škody, nakoľko vzhľadom na zdravotný stav a diagnostikované ochorenie K. B., nie je možné jednoznačne potvrdiť, že v čase vykonania služobného zákroku si bol objektívne vedomý toho čo koná. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že pokiaľ by toto tvrdenie žalovaných bolo riadne preukázané, tak je možné pripustiť, že nárok žalobcu by mohol byť teoreticky posúdený inak, avšak dôkazné bremeno ohľadom preukázania skutočnosti že právny predchodca žalovaných K. B. nebol schopný ovládať svoje konanie a posúdiť jeho následky, je práve na žalovaných, ktoré ale, aj keď tvrdili určité skutočnosti, dôkazné bremeno na preukázanie týchto tvrdení neunesli, čo má za následok ich neúspech v spore.

13. Žalované taktiež poukázali na to, že na pojednávaní dňa 10.11.2022 právny zástupca navrhol ich výsluch. Tento návrh ale podal až v rámci záverečnej reči, a to s ohľadom na predbežné právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, pričom súd žalované na pojednávanie riadne predvolal, tieto sa však na pojednávanie nedostavili a svoju neúčast' ani neospravedlnili. Za týchto okolností je preto správny postup súdu prvej inštancie, a to aj s poukazom na zásadu koncentrácie konania, keď návrh na vypočutie žalovaných zamietol. Správne taktiež poukázal na to, že právny zástupca žalovaných sa ani nevyjadril k akým konkrétnym skutočnostiam by mali byť vypočuté. Odvolací súd poukazuje aj na zásadu hospodárnosti konania, čo korešponduje s tým, že súd má vo veci rozhodnúť spravidla na prvom pojednávaní a teda, takýto postup bol správny, pričom žalované sa k žalobe viackrát písomne vyjadrili a podľa názoru odvolacieho súdu by ani ich prípadný výsluch nemal za následok zistenie takých rozhodných skutočností, ktoré by mali vplyv na rozhodnutie v tejto veci, keďže žalované sa vo veci viackrát písomne vyjadrili a predložili listiny, ktoré mali k dispozícii (lekárske správy).

14. Žalovaná v 1. rade sa taktiež ohradila proti tvrdeniu žalobcu, že mala sama regulovať podávanie liekov nebohému manželovi. Odvolací súd poukazuje na to, že z lekárskej správy zo dňa 13.02.2018 skutočne vyplýva, že sama žalovaná v 1. rade uviedla, že ona sama začala upravovať dávku liekov, a preto tvrdenie žalobcu nie je nepravdivé. Žalobca sa v tomto ohľade taktiež vyjadril, že samozrejme, nemôže tvrdiť, že žalovaná v 1. rade chcela nebohému manželovi nijakým spôsobom poškodiť, ale vyjadril sa že takéto znižovanie dávok liekov mohlo byť aj kontraproduktívne. Odvolací súd považuje za podstatné ale to, že nebohý K. B. sa nezúčastňoval kontrolných vyšetrení, naposledy to malo byť roku 2010, a zdravotný stav konzultovala iba jeho manželka, pričom na základe jej tvrdení boli aj predpisované lieky, resp. upravované ich dávkovanie, avšak k exaktnému vyšetreniu nebohému dlhodobo nedošlo, keďže tento, podľa vyjadrenia žalovaných, odmietal návštevu lekára, resp. hospitalizáciu. Ani tieto okolnosti však nezabavujú nebohému resp. žalovaných zodpovednosti nahradiť škodu, ktorá vznikla žalobcovi vyplatením bolestného poškodeným policajtom, pričom povinnosťou žalobcu, podľa zákona č. 374/2014 o pohľadávkach štátu, je nepochybne vzniknutú škodu vymáhať.

Žalované taktiež tvrdili že z lekárskeho správ vyplýva zhoršovanie zdravotného stavu nebohému. V tejto súvislosti však odvolací súd opätovne poukazuje na to, že tieto tvrdenia boli v lekárskeho správach zaznamenané výlučne iba na základe tvrdenia žalovanej v 1. rade, pričom súd nespochybňuje tieto jej tvrdenia, keďže dlhodobo zo svojim manželom žila a videla jeho správanie, avšak jednalo sa iba o jej laické posúdenie, teda nie posúdenie na základe odborných vyšetrení samotného pacienta.

15. Žalované zároveň navrhli, aby odvolací súd aplikoval na prejednávajúcu vec ustanovenie § 450 Občianskeho zákonníka. K aplikácii tohto ustanovenia sa vyjadril už súd prvej inštancie a to tak, že nezistil žiadne dôvody pre analogickú aplikáciu tohto ustanovenia o moderácii škody, a to vychádzajúc z hodnoty zdedeného majetku a rovnako nezistil ani žiadne iné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali takýto postup, pričom takéto skutočnosti neuvádzali ani samotné žalované. V rámci odvolania žalované uviedli, že na základe aplikácie tohto ustanovenia súd môže primerane znížiť náhradu škody, pričom vezme zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo. V tejto súvislosti žalované uviedli že v prejednávacom prípade, vzhľadom na osobu ktorá škodu spôsobila - nebohý K. B., ktorý trpí paranoidnou schizofréniou, a ktorý v čase služobného zákroku, poukazujúc aj na výpovede samotných policajtov, nevedel rozpoznať a

ovládať následky svojho konania, bola naplnená podmienka existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by súd mohol a mal uplatnenú náhradu škody znížiť.

Odvolačný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že žalované, aj keď navrhli, aby súd zobral zreteľ najmä na to, ako ku škode došlo, tak pri odôvodnení tohto postupu už ale uvádzali, že je potrebné zobrať zreteľ na osobu nebohého K. B. a jeho zdravotný stav. Žalované teda neuviedli žiadne skutočnosti ktoré by sa týkali okolností ako ku škode došlo, pričom ani odvolací súd nevzhladol žiadne dôvody pre aplikáciu tohto zákonného ustanovenia nakoľko je nepochybné, že to bol práve nebohý K. B., ktorý vytrhol policajtovi obušok, a keď mu ho chcel policajt zobrať naspäť, tohto napadol a zvalil ho k zemi, pričom keď zakročila prítomná policajtká, túto taktiež odsotil na zem a zápasil s nimi, preto takéto okolnosti nemožno vyhodnotiť v prospech nebohého, keďže sa nepochybné nejedná o dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by malo dôjsť k primeranému zníženiu náhrady škody, pričom ako už odvolací súd viacnásobne uviedol, žalované v konaní nepreukázali, že nebohý K. B. nebol schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky, preto je daná jeho zodpovednosť avšak, keďže zomrel za túto škodu do výšky zdedeného majetku zodpovedajú jeho dedičky, teda žalované v 1. a 2. rade. Pokiaľ žalované tvrdili, že o skutočnosti, že nebohý nevedel rozpoznať následky svojho konania a ovládať svoje konanie, majú svedčiť výpovede samotných policajtov, tak uvedené tvrdenie nie je pravdivé, nakoľko z úradných záznamov vyhotovených samotnými poškodenými policajtami takéto skutočnosti vôbec nevyplývajú.

16. Súd prvej inštancie teda rozhodol správne pokiaľ zaviazal žalované na zaplatenie nároku uplatneného žalobou v pomere podľa výšky zdedeného majetku, pričom správne taktiež priznal zákonný úrok z omeškania od 17.06.2022, keďže k tomuto dátumu už obe žalované boli nepochybne v omeškanií so splatením svojho dlhu, nakoľko žalobca ich nepochybne vyzval na zaplatenie svojej pohľadávky. Súd prvej inštancie taktiež rozhodol správne o nároku na náhradu trov konania, o ktorých rozhodoval podľa pomeru úspechu strán v spore. Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že žalobca síce označil odvolacie dôvody, ktoré ale konkrétne nešpecifikoval, teda neuviedol v čom má spočívať iná vada konania, čo predstavuje nesprávne skutkové zistenia, prečo zistený skutkový stav neobstojí a v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že prejednávaná vec, sa môže javiť ako špecifická, vzhľadom na jej skutkové okolnosti, hlavne skutočnosť, že osoba, ktorá napadla policajtov, mala diagnostikované psychické ochorenie, v bezprostrednej časovej súvislosti so zákrokom policajtov zomrela a zodpovednosť za jej konanie prešla na žalované, ako jeho právne nástupkyne. Zároveň je logická obrana žalovaných, ktorá bola prezentovaná v snahe vyhnúť sa tejto zodpovednosti, avšak žalované svoje tvrdenia v konaní relevantné nepreukázali, pričom ako už odvolací súd konštatoval v konaní boli preukázané všetky predpoklady zodpovednosti nebohého za škodu, a preto súd prvej inštancie žalobe správne vyhovel a taktiež správne žalobu čiastočne zamietol. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I, II, IV. a V. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

17. Žalované podali odvolanie voči všetkým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie, teda aj voči výrokom, ktorými súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti voči nim zamietol. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Zamietavými výrokmi, ale nebolo rozhodnuté v neprospech žalovaných, preto odvolací súd odvolanie žalovaných voči zamietavým výrokom I., II. a III. podľa § 386 písm. b) CSP odmietol, keďže žalované nie sú osobami oprávnenými podať odvolanie voči týmto výrokom.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, s použitím § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, pričom v odvolacom konaní úspešný žalobca si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto mu súd ich náhradu nepriznal.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).